

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění

Posudek bakalářské práce:

Ing. arch. Klára Brůhová

Josip Plečnik a jeho projekty pro Prahu.

Nerealizované urbanistické projekty Josipa Plečnika ve světle dobových diskusí o podobě československé metropole.

Praha 2011

Autorka si zvolila nesporně lákavé téma. Nadpis ale vyvolává určité obavy, protože mnohostranná činnost tohoto nesporně geniálního architekta byla již vícekrát zpracována. Naštěstí zde existuje podtitul, který téma zužuje a v podstatě posunuje do odlišné roviny.

Práce nejdříve zachycuje výchozí situaci, a to jak v Praze, tak v Plečnikově přípravě na jeden z jeho životních úkolů. Mimo jeho vlastní, někdy skutečně spíše vizionářské plány, je postižen nutně i vztah k českému prostředí, který byl značně složitý a rozhodně význačný. Tím se ale již zaobírala řada studií.

Následuje podrobnější popis jednotlivých Plečnikových záměrů doplněný kratším hodnotícím rozbohem. Zde je nutno ocenit nejen práci s plánovým materiálem, ale i bádáním v archivech (Hrad, regulační komise). Právě tento hlubší vhled posunuje obecně zmiňované návrhy směrem k hlubšímu porozumění dobové situace.

Plečnikovy návrhy i volněji představované záměry jsou popsány i charakterizovány profesionálně. V bakalářské práci nelze díky jejímu požadovanému rozsahu zpracovávat přílišné detaily. Přes to, možná právě proto by bylo třeba k uvedeným skvěle charakterizovaným plánům připojit určitý obecnější rozměr. Výjimečnost a kvalitu určitého díla lze prokázat pouze v rámci srovnání s obdobnými díly (záměry).

Takovéto úvahy jsou zde naznačeny. Možná bylo vhodné postoupit dále, a to v několika rovinách. Napadá mě srovnání tohoto skvělého architekta s jeho dávnějšími předchůdci. I ti vycházeli z prožitku místa, s jeho daností (zejména ale terénní situací, méně respektovali dosavadní zástavbou). Střet velkoryse až nadsazeně pojatých představ v tomto ohledu velice dobře odpovídá prastarým tradicím, kdy autoři vstupovali do historicky daného prostředí sice na jedné straně citlivě, ale současně nekompromisně. Napadá mě „podvlečená

křivka“ Chotkovy silnice. Sama o sobě je úžasná, dokonale sladěná s terénem. Její vztah k zástavbě Malé Strany mě ale stále naplňuje rozpaky.

Dále se domnívám se, že by měl být reflektován problém řešení větších urbanistických celků jedním autorem. Velké celky definované jedincem (i když geniálním) by při kompletní realizaci většinou působily mrtvě. Jednalo by se o uskutečnění určité utopie (vzpomeňme na M. Urbana). Dokonalá jednota nesvědčí reálnému životu, kde náhody a nepředpokladatelné přeryvy spolehlivě vítězí nad jednotícím řádem (naštěstí?). Možná právě proto se ale takovýto celek (např. právě Praha) stává daleko životnější.

Vyslovené názory mohou někomu připadat příliš osobní. Svědčí ale minimálně o jedné z kvalit posuzované práce, protože mě k nim vyprovokovala.

V přehledu literatury mě nemile překvapil již nadpis s uvedením „základní literatury“. Ta je skutečně minimální. Chybí zde zejména obecnější teoretické práce o urbanismu z jejichž kontextu by jistě vyplynuly další otázky, kvality i problémy posuzovaného díla. Naopak je potřeba ocenit práci s archivními materiály, které přinesly zcela nové a nesporně cenné informace.

Obrazová a plánová příloha prokazuje autorčinu zkušenost, postihuje veškeré důležité momenty spojené s jednotlivými Plečnikovými ideami včetně odkazů na jeho české kolegy. I zde bych ale uvítal příklady některých další dobových řešení, ze kterých by lépe vyplynula jedinečnost, či naopak dobová podmíněnost Plečnikova díla. Toto žádoucí pojetí by ale patrně přesáhlo meze bakalářské práce.

Závěr

Práci velice rád doporučuji k obhajobě.

V Praze, září 2011

Ing. Petr Macek, PhD.